

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

03 жовтня 2023 р.

Київ

№ 49-р/тк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Заступником Голови Антимонопольного комітету України – державним уповноваженим під час здійснення збору та аналізу інформації щодо дотримання суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на ринках нафтопродуктів (паливного), пов'язаних зі встановленням цін на нафтопродукти протягом 2022 року, товариству з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство Агрінол» направлено вимогу про надання інформації від 31.08.2022 № 128-21.1/09-1584е.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство Агрінол» не надало інформації на вимогу заступника Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2022 № 128-21.1/09-1584е у встановлений ним строк.

У зв'язку із цим розпочато розгляд справи № 128-26.13/11-23.

За результатами розгляду справи № 128-26.13/11-23 дії товариства з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство Агрінол» кваліфіковано як порушення, передбачене пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді неподання інформації Антимонопольному комітету України на вимогу заступника Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2022 № 128-21.1/09-1584е у встановлений ним строк.

На порушника накладено штраф у розмірі 57 717 грн.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, створена відповідно до наказу Голови Антимонопольного комітету України від 28.09.2023 № 64-ОД, розглянувши матеріали справи № 128-26.13/11-23 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство Агрінол» законодавства про захист економічної конкуренції та подання з попередніми висновками Департаменту досліджень і розслідувань ринків паливно-енергетичного комплексу та житлово-комунального господарства від 21.07.2023 № 128-26.13/11-23/194-спр (далі – Подання),

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Вчинення порушення, передбаченого пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді неподання інформації Антимонопольному комітету України (далі – Комітет) на вимогу заступника Голови

Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2022 № 128-21.1/09-1584е (далі – Вимога) у встановлений ним строк.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (2) Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство Агрінол» (далі – ТОВ «НВП Агрінол», Товариство) (місцезнаходження: *«інформація доступ до якої обмежено»*) ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*).
- (3) Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань основним видом діяльності Товариства є: *«інформація доступ до якої обмежено»*. Крім того, серед видів діяльності Товариства також зареєстровано код КВЕД *«інформація доступ до якої обмежено»*.
- (4) Отже, Відповідач є суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (5) Розпорядженням заступника Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 15.02.2023 № 09/24-р розпочато розгляд справи № 128-26.13/11-23 за ознаками вчинення ТОВ «НВП Агрінол» порушення, передбаченого пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді неподання інформації на Вимогу у встановлений державним уповноваженим строк.
- (6) Листом Комітету від 15.02.2023 № 128-26.13/09-4106е Товариство повідомлено про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції № 128-26.13/11-23.
- (7) Листом Комітету від 21.07.2023 № 128-26.13/09-8506е Товариству надіслано копію подання від 21.07.2023 № 128-26.13/11-23/194-спр з попередніми висновками у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Подання).
- (8) Листом ТОВ «НВП Агрінол» від 03.08.2023 № 3/08/23-2 (вх. Комітету від 04.08.2023 № 8-09/9802) надано пояснення на попередні висновки у справі № 128-26.13/11-23.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (9) Комітет на підставі пункту 5 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» здійснює збір та аналіз інформації щодо дотримання суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції на ринках нафтопродуктів (пального), пов'язаних зі встановленням цін на нафтопродукти протягом 2022 року (далі – Дослідження).
- (10) З метою отримання інформації, необхідної для проведення Дослідження, керуючись статтями 7, 16, 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Комітет надіслав ТОВ «НВП Агрінол» Вимогу, в якій від Товариства вимагалось протягом 10 днів з дня отримання Вимоги надати Комітету інформацію та належним чином завірені копії документів.
- (11) У Вимозі Товариство було попереджене про те, що відповідно до статей 22, 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» вимоги органу Комітету є обов'язковими для виконання у визначені ним строки; суб'єкти господарювання, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу органу Комітету, голови територіального відділення Комітету, уповноважених ними працівників Комітету, його

територіального відділення подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом та банківську таємницю, необхідну для виконання Комітетом завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.

- (12) Одночасно у Вимозі повідомлялося, що згідно з пунктами 13, 14, 15 статті 50 та статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неподання органу Комітету інформації в установлені строки, подання інформації в неповному обсязі у встановлені строки, подання недостовірної інформації визнаються порушенням законодавства про захист економічної конкуренції і тягнуть за собою відповідальність у вигляді штрафу у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (13) Таким чином, ТОВ «НВП Агрінол» було проінформовано про правові наслідки неподання інформації, подання недостовірної інформації, інформації в неповному обсязі.
- (14) Також у Вимозі зазначалося, що в разі відсутності можливості надання запитуваної інформації у визначений вимогою строк, Товариство не пізніше кінцевої дати надання відповіді, визначеної у Вимозі, може звернутися до Комітету з обґрунтованим клопотанням про продовження строку надання інформації на вимогу із поясненням причин неможливості надання запитуваної інформації у визначений вимогою строк.
- (15) Відповідно до повідомлення про вручення рекомендованого поштового відправлення № 0303515122950 Вимогу отримано представником ТОВ «НВП Агрінол» 06.09.2022.
- (16) З метою визначення особи, яка отримала Вимогу, та підтвердження дати її отримання Комітет звернувся до Запорізької дирекції акціонерного товариства «Укрпошта» (далі – Запорізька дирекція АТ «Укрпошта») з вимогою про надання інформації від 12.01.2023 № 128-21.1/09-1131є.
- (17) У відповідь на вказану вимогу Запорізька дирекція АТ «Укрпошта» листами від 23.01.2023 № 021201-37-23 (вх. Комітету № 8-09/2294 від 26.01.2023) та б/д б/н (вх. Комітету від 31.01.2023 № 8-09/2660) надала інформацію та підтверджувальні документи, які свідчать про одержання Вимоги **06.09.2022 уповноваженою на підставі довіреності ТОВ «НВП Агрінол» особою – Семеновим М.В.**
- (18) Отже, оскільки датою вручення Вимоги є 06.09.2022, останній день строку надання інформації на Вимогу припадав на **16.09.2022 включно**.
- (19) З клопотанням про продовження строку надання відповіді на Вимогу ТОВ «НВП Агрінол» до Комітету не зверталось.
- (20) Відповідь на Вимогу Товариство надало листом від 30.09.2022 № 432/07 (вх. Комітету № 8-09/7583 від 05.10.2022), тобто поза межами строку, встановленого у Вимозі.
- (21) ТОВ «НВП Агрінол» надало відповідь на Вимогу з пропуском строку **на 13 календарних днів**.
- (22) З огляду на викладене та згідно з наявними в матеріалах справи доказами Вимога вручена уповноваженій ТОВ «НВП Агрінол» особі Семенову М.В. 06.09.2022, а отже Товариство не надало інформації на Вимогу Комітету у визначений у ній строк.

5. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (23) Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, у частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (24) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами; при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, у тому числі з обмеженим доступом.
- (25) Згідно із частиною сьомою статті 6 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений Комітету є органом Комітету.
- (26) Відповідно до статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» державний уповноважений Комітету має право при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.
- (27) Положеннями статей 22 та 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» передбачено, що вимоги державного уповноваженого Комітету є обов'язковими для виконання у визначений ним строк; суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, інші юридичні особи, їх структурні підрозділи, філії, представництва, їх посадові особи та працівники, фізичні особи зобов'язані на вимогу державного уповноваженого Комітету подавати документи, предмети чи інші носії інформації, пояснення, іншу інформацію, в тому числі з обмеженим доступом, необхідну для виконання Комітетом завдань, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції.
- (28) Згідно з пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неподання інформації Комітету у встановлені органами Комітету строки є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (29) Отже, ТОВ «НВП Агрінол» вчинило порушення, передбачене пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», яке полягає в неподанні інформації Комітету на вимогу заступника Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2022 № 128-21.1/09-1584е у встановлений ним строк.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (30) У відповідь на Подання Товариство листом від 03.08.2023 № 03/08/23-2 (вх. Комітету № 8-09/9802 від 04.08.2023) надало такі пояснення та заперечення.

- (31) 13 травня 2022 року місцезнаходження Товариства змінено з *«інформація доступ до якої обмежено»* на *«інформація доступ до якої обмежено»* у зв'язку з окупацією *«інформація доступ до якої обмежено»*.
- (32) Евакуація персоналу Товариства була розпочата після зміни директора 26 серпня 2022 року, відбувалася поступово та була здійснена лише частково.
- (33) Перші евакуйовані працівники здійснювали роботу дистанційно, неорганізовано та з істотними перервами й затримками в роботі через відсутність офісних приміщень, небезпеку для життя через численні ракетні обстріли, повітряні тривоги, відсутність стабільного постачання електроенергії, а також стабільного доступу до мережі Інтернет.
- (34) Як зазначає Товариство, релокація як основних засобів, так і документації з окупованої території була і є неможливою станом на дату надання заперечень, з огляду на що Товариство не має у своєму розпорядженні первинної документації щодо власної господарської діяльності, а також необхідного персоналу для її повноцінного здійснення.
- (35) Також, з посиланням на статтю 617 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) та лист Торгово-промислової палати України від 28 лютого 2022 року № 2024/02.0-7.1, Товариство зазначило, що повністю підпадає під дію обставин непереборної сили, а відповідь на Вимогу була надана як тільки це стало можливим.
- (36) Комітетом не береться до уваги твердження Товариства щодо застосування до нього наслідків дії обставин непереборної сили з огляду на таке.
- (37) Відповідно до частини другої статті 14¹ Закону України «Про торгово-промислові палати України» форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) є надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, **передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами**, а саме: загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго, дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безлади, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, введення комендантської години, карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту, регламентовані умовами відповідних рішень та актами державних органів влади, закриття морських проток, ембарго, заборона (обмеження) експорту/імпорту тощо, а також викликані винятковими погодними умовами і стихійним лихом, а саме: епідемія, сильний шторм, циклон, ураган, торнадо, буревій, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, град, заморозки, замерзання моря, проток, портів, перевалів, землетрус, блискавка, пожежа, посуха, просідання і зсув ґрунту, інші стихійні лиха тощо.
- (38) Порядок засвідчення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в системі ТПП України встановлюється Регламентом засвідчення Торгово-промисловою палатою України та регіональними торгово-промисловими палатами форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), затвердженим Рішенням Президії ТПП України 18 грудня 2014 року № 44(5) (далі – Регламент ТПП).
- (39) Підпунктом 6.1 пункту 6 Регламенту ТПП передбачено, що **підставою для засвідчення форс-мажорних обставин** є наявність однієї або більше форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), перелічених у статті 14¹ Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» в редакції від 02.09.2014, а також визначених сторонами

за договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими, відомчими та/чи іншими нормативними актами, **які вплинули на зобов'язання таким чином, що унеможливили його виконання у термін**, передбачений відповідно договором, контрактом, угодою, типовим договором, законодавчими та/чи іншими нормативними актами.

- (40) Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) засвідчуються за зверненням суб'єктів господарської діяльності та фізичних осіб по кожному окремому договору, окремим податковим та/чи іншим зобов'язанням/обов'язком, виконання яких настало згідно з умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів і виконання яких стало неможливим через наявність зазначених обставин (підпункт 6.2 пункту 6 Регламенту ТПП).
- (41) Під час розгляду заяв про отримання сертифіката про засвідчення форс-мажорних обставин ТПП встановлюється, які саме зобов'язання за договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом не можуть бути виконані у встановлений термін внаслідок настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) з посиланням і наданням доказів таких обставин, початок їх виникнення і терміном дії, які, на думку заявника, унеможливили виконання цих зобов'язань у встановлений договором, контрактом, угодою та/або законом, нормативним актом термін, та інші відповідні відомості.
- (42) Окрім цього, за результатом аналізу практики застосування форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) в період військової агресії російської федерації проти України ТПП видано рекомендації, в яких зазначено, що сам по собі факт існування форс-мажорної обставини (обставин непереборної сили) не звільняє автоматично від відповідальності за невиконання зобов'язань, передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами. Сторона, яка порушила зобов'язання за умовами договору, контракту, угоди, законодавчих чи інших нормативних актів, повинна довести, що це порушення сталося внаслідок форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили).
- (43) Відповідно до чинного законодавства України єдиним належним та достатнім документом, що підтверджує настання форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) є Сертифікат про форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), виданий Торгово-промисловою палатою України або уповноваженою нею регіональною ТПП.
- (44) Тобто форс-мажорні обставини не мають преюдиційного характеру і при їх виникненні сторона, яка посилається на них як на підставу неможливості належного виконання зобов'язання, повинна довести їх наявність не тільки самих по собі, але і те, що вони унеможливили виконання конкретного обов'язку, чим у даному випадку є надання відповіді на Вимогу у встановлений державним уповноваженим строк.
- (45) Водночас, не зважаючи на те, що законодавством про захист економічної конкуренції не передбачено можливості звільнення від відповідальності за вчинені суб'єктами господарювання порушення у зв'язку з настанням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), за загальним правилом для підтвердження настання форс-мажорних обставин важливим є факт своєчасного повідомлення про настання обставин непереборної сили, що має наслідком неможливість виконання зобов'язання.
- (46) Як вже зазначалося вище, у Вимозі Товариство було повідомлене про можливість звернутися до Комітету з обґрунтованим клопотанням про продовження строку надання

інформації на Вимогу протягом 10-денного строку, передбаченого на надання відповіді на неї, проте Товариство не скористалося наданою можливістю.

- (47) У листі Товариства від 30.09.2022 № 432/07 (вх. Комітету № 8-09/7583 від 05.10.2022), яким надано відповідь на Вимогу, пояснення причин недотримання встановленого державним уповноваженим строку відсутні, як і відсутнє посилання на виникнення для Товариства форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), що унеможливили вчасне надання відповіді, а до заперечення на Подання не долучено належних доказів виникнення таких обставин та їх впливу на можливість вчасного надання відповіді на Вимогу.
- (48) Також, як повідомляє Товариство, у зв'язку з настанням несприятливих обставин, що склалися внаслідок збройної агресії російської федерації, відповідь на Вимогу потребувала опрацювання відсутніх документів відсутнім персоналом, тому готувалася дещо повільніше, ніж це зайняло би часу за нормальних умов звичайної господарської діяльності.
- (49) Водночас, ТОВ «НВП Агрінол» звертає увагу на те, що Товариство не було платником акцизного податку, тобто не здійснювало реалізації палива, щодо якого направлялася Вимога.
- (50) Отже, надання відповіді на Вимогу не потребувало пошуку, збору та аналізу будь-якої інформації, а також опрацювання документів через відсутність такої інформації та документів у зв'язку з тим, що Товариством не здійснюється вид діяльності, якого стосувалася Вимога.
- (51) Тобто, надані Товариством пояснення щодо несвочасного надання інформації не спростовують вчинення ТОВ «НВП Агрінол» порушення, передбаченого пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді неподання інформації Комітету на Вимогу у встановлений заступником Голови Антимонопольного комітету України – державним уповноваженим строк.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (52) Доказами, зібраними у справі, доведено, що дії ТОВ «НВП Агрінол», які полягають у неподанні інформації Комітету на Вимогу у встановлений заступником Голови Антимонопольного комітету України – державним уповноваженим строк, є порушенням, передбаченим пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (53) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІДПОВІДАЧА

- (54) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 13 статті 50 цього Закону, органи Комітету накладають штраф на суб'єктів господарювання у розмірі до одного відсотка доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (55) Відповідно до копії форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» чистий дохід ТОВ «НВП Агрінол» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 рік становить 577 173 тис. грн.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист

економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство Агрінол» (місцезнаходження: *«інформація доступ до якої обмежено»*) ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*) вчинило порушення, передбачене пунктом 13 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді неподання інформації Антимонопольному комітету України на вимогу заступника Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 31.08.2022 № 128-21.1/09-1584е у встановлений ним строк.

2. За порушення, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Науково-виробниче підприємство Агрінол» штраф у розмірі 57 717 (п'ятдесят сім тисяч сімсот сімнадцять) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до Господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Павло КИРИЛЕНКО